

BIULETYN

informacyjny

ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK
PAŹDZIERNIK-LISTOPAD 1963 Nr 57-58

Wizytówki naszego Towarzystwa

W ROKU ubiegłym wszystkie obiekty PTTK w Polsce udzieliły w przybliżeniu 2 500 000 noclegów. Skorzystało z nich około 800 000 osób, statystycznie więc każdy turysta przebywał w danym obiekcie mniej więcej 3 dni. Co najmniej kilka milionów osób odwiedziło nasze obiekty w charakterze tzw. pasantów: wstępowali, aby coś zjeść, wysłać kartki pocztowe, szukali chwilowego schronienia przed niepogodą. Pod tym względem baza noclegowa PTTK świadczy turystom analogiczne usługi, jak podobne obiekty prowadzone przez inne organizacje i przedsiębiorstwa turystyczne w Polsce o wyraźnie sprecyzowanym nastawieniu komercyjnym.

Fakt, że pod względem tych usług obiekty PTTK w wielu przypadkach nie różnią się od miejskich hoteli wynika z niedoceniań przez działaczy gospodarczych naszego Towarzystwa potrzeby programowej działalności obiektów oraz z panującego stosunkowo powszechnego mniemania, jakoby główną funkcją bazy PTTK była jedynie działalność noclegowa i żywieniowa.

Jest rzeczą oczywistą i chyba nie wymagającą uzasadnienia, że działalność gospodarcza i usługowo-statutowa, obie niesłychanie istotne i ważne, mogą i powinny być prowadzone równolegle z niezwykle ważną i nierozzerwalnie związaną z naszym Towarzystwem działalnością programowo-statutową. Pod tym względem obiekty PTTK muszą wyróżniać się spośród wszystkich innych obiektów turystycznych w Polsce.

Działalność programowa w schroniskach, domach wycieczkowych i domach turysty PTTK winna objąć:

a) podnoszenie kultury turystycznej przez programowanie zasad ochrony przyrody i zabytków;
b) podnoszenie wiedzy krajoznawczej i kwalifikacji turystycznych;

c) udzielanie regionalnych informacji turystyczno-krajoznawczych oraz fachowe poradnictwo;

d) oddziaływanie profilaktyczne w dziedzinie bezpieczeństwa w górach i na wodzie.

Właśnie na te zagadnienia zwraca uwagę „Uchwała Prezydium ZG

PTTK w sprawie programowo-statutowej działalności obiektów PTTK” z dnia 22.VIII.1962 r. (patrz: Biuletyn Informacyjny ZG PTTK X—XI.1962 r. Nr 44—45).

Uchwała stwierdza wyraźnie, że działalność programowo-statutowa w obiektach PTTK „powinna być zaliczona, obok noclegowej i żywieniowej, do obowiązujących usług świadczonych na rzecz turystów”.

Minał już rok od chwili opublikowania „Uchwały”, a więc okres wystarczająco długi, aby pokusić się o próbę podsumowania wyników w tym zakresie.

Wiadomo powszechnie, że w każdym obiekcie PTTK powinna być orientacyjna mapa turystyczna okolicy z naniesioną siecią szlaków, tekstowa informacja o regionie ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki najbliższego sąsiedztwa obiektu, najważniejsze lokalne przepisy administracyjno-porządkowe i bezpieczeństwa, zasady ochrony przyrody i zabytków, połączenia komunikacyjne itp.

(Dokończenie na str. 2 i 4)

w numerze:

- ◆ Piechurzy radzili str. 3
- ◆ Co nowego w KTN „ 4 i 7
- ◆ Okręg mazowiecki redi-vivus „ 5
- ◆ Umożliwić zwiedzanie, zabezpieczyć przed zniszczeniem „ 6
- ◆ Obozy narciarskie w sezonie zimowym 1964 „ 7 i 8

Wizytówki naszego Towarzystwa

Uogólniając można stwierdzić, że do czasu ukazania się „Uchwały” z dnia 22.VIII.1962 r. najmniej do zyczenia pod tym względem pozostawały obiekty górskie, najwięcej nizinne. O ile jednak w obiektach nizinnych, zwłaszcza w Okręgach Olsztyńskim i Szczecińskim na przestrzeni ostatniego roku obserwujemy wyraźną poprawę, to kierownicy schronisk górskich z reguły spoczęli na laurach. Co prawda wszystkie schroniska górskie zaopatrzone są w mapy najbliższego otoczenia, niejednokrotnie nawet są to piękne mapy panoramiczne,

bujmy rozpatrzyć zagadnienie udostępnienia turystom prasy ze szczególnym uwzględnieniem periodyków turystycznych i krajoznawczych.

Wbrew zaleceniom „Uchwały” obiekty prawie nie prenumerują miesięcznika „Poznaj swój kraj” i mają poważne luki choćby tylko w powojennym komplecie „Wierchów”. Natomiast miesięcznik „Chrońmy Przyrodę Ojczystą” lub kwartalnik „Ochrona Przyrody” są w naszych obiektach prawie zupełnie nieznane. Braki na tym odcinku winny być niezwłocznie uzupeł-

chwili zakładania pozostawiają sporo do życzenia, z biegiem czasu dekompletowane, nie uzupełniane o bieżące wartościowe nowości bibliograficzne, a przede wszystkim ubogie w literaturę turystyczną i krajoznawczą, nie spełniają należycie swej roli. Nieliczne wyjątki potwierdzają jedynie regułę. Do takich pozytywnych wyjątków należy biblioteka schroniska na Kalatówkach, systematycznie wzbogacana nowymi wartościowymi pozycjami literackimi.

Lecz i w tym przypadku wskazane jest, aby więcej wagi przykładano do literatury turystyczno-krajoznawczej w szerokim pojęciu tego słowa.

Z reguły biblioteki naszych obiektów zawierają zbyt szczupły zestaw przewodników i informatorów, a prawie wcale nie dysponują mapami turystycznymi. Kompletnie i wartościowe biblioteki schroniskowe muszą oczywiście mieć stałą troskliwą opiekę. Nie mogą więc stać cały dzień otworem, co umożliwiłoby niekontrolowany do nich dostęp nawet pasantom (stanętki stwierdzono ostatnio na Turbaczu).

Natomiast należy za pośrednictwem kilku czytelników wywieźć poinformować turystów, że biblioteka schroniskowa istnieje, a upoważniony pracownik obiektu pełni w niej dyżury w takich a takich godzinach.

Kierownicy poszczególnych obiektów mają w dziedzinie programowej działalności Towarzystwa odpowiedzialne zadanie, ale i piękne

W każdym schronisku PTTK kącik krajoznawczy!

wykonane specjalnie dla danego obiektu, ale za to strona tekstowa informacji o regionie nie przedstawia się najlepiej. Np. w Tatrach, z wyjątkiem schroniska na Hali Gąsienicowej, takie obiekty jak: Morskie Oko, Roztoka, Hala Ornaka, czy Polana Chochołowska posiadają informacje tekstowe i zdjęcia nieweryfikowane i niezmiennie od lat, nie budzące spodziewanego zainteresowania. Piękna mapa w schronisku na Kalatówkach dopiero na osobistą interwencję Szefa Zespołu Programowego i Kierownika Działu Zagadnień Krajoznawczych ZG PTTK została uzupełniona o wykaz szlaków turystycznych i doprawdy znakomite, godne naśladowania profile poprzeczne tych szlaków. Niestety kompleksowej informacji tekstowej dotychczas nadal tam brak.

Duże znaczenie powszechnie dostępnych map turystycznych w obiektach PTTK, informacji tekstowych o regionie, fotografii krajoznawczych, gablot lub plansz z roślinami i ptakami chronionymi itp. jest bezsporne. Przyciągają one niemal każdego turystę odwiedzającego dany obiekt. W świetle przytoczonych na wstępie danych liczbowych co do frekwencji w naszych obiektach można z całą stanowczością stwierdzić, że właśnie ta forma działalności programowo-statutowej Towarzystwa jest jedną z najbardziej skutecznych form oddziaływania i dociera naprawdę do masowego odbiorcy. Ponadto ten właśnie programowo-statutowy „wystrój” naszych obiektów jest najlepszą wizytówką PTTK, jego społeczno-kulturalnych celów i zadań, a zarazem świadczy o roli i wartości naszego Towarzystwa.

W świetle tej, nie nowej przecież, roli i roli obiektów PTTK, spró-

buje, co przecież nie wymaga nadmiernego wysiłku.

Obiekty PTTK prenumerują wprawdzie tygodnik „Światowid”, niekiedy nawet w dwóch egzemplarzach, ale tylko gdzieś tam są one łatwo dostępne dla turystów. To samo dotyczy „Przekroju” i periodyków kulturalnych, literackich oraz społeczno-politycznych. Z prasą codzienną sprawa ma się na szczęście lepiej, chociaż można przytoczyć przykłady licznych obiektów, gdzie zarzucono zwyczaj bezpośredniego udostępniania prasy.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że część egzemplarzy prasy, a złasz-

Żądacie w obiektach PTTK prasy turystycznej: Wierchy, Światowid, Poznaj Swój Kraj, Chrońmy przyrodę ojczystą

cza atrakcyjne periodyki przepadają bezpowrotnie w krótkim czasie po ich wyłożeniu w miejscu ogólnie dostępnym. Przyczyny ich znikania są na ogół znane. Aby temu jednak zapobiec, należy koniecznie:

- obok stolika czy kącika z prasą i periodykami umieścić uprzejmy i łatwo dostrzegalny napis apelujący o nie zabieranie wyłożonych egzemplarzy;

- wprowadzić bambusowe lub metalowe stelaże (na wzór Klubów Książki i Prasy) lub sztywne teksturowe okładki;

- powierzyć sprawę prasy i periodyków personalnie temu pracownikowi obiektu, który opiekuje się biblioteką.

W zasadzie większe lub mniejsze biblioteczki istnieją w każdym ważniejszym PTTK-owskim obiekcie. Ale mówmy szczerze, co to są za biblioteczki? Przeważnie już w

pole do popisu. Przecież większość naszych schronisk, domów wycieczkowych i stanic usytuowano w najpiękniejszych zakątkach danego regionu, niejednokrotnie w miejscach o żywych tradycjach folklorystycznych, związanych z bogatą przeszłością historyczną, czy wreszcie upamiętnionych życiem i pracą wybitnych twórców narodowych. O tym wszystkim trzeba i należy informować fachowo i rzetelnie, a przy tym interesująco.

Tymczasem, np. w schronisku na Św. Katarzynie znajdującym się niemal w centrum regionu, gdzie przebywał i tworzył St. Żeromski i gdzie zaczyna się szlak turystyczny jego imienia turysta nie znajdzie o pisarzu nawet wzmianki, nie dośzuka się w bibliotece schroniskowej choćby jednego tomu z dzieł tego wielkiego twórcy ani też nie dowie się niczego o tak wybitnym krajoznawcy i działaczu regionalnym Ziemi Kieleckiej, jakim był Al. Janowski, którego przecież imieniem nazwano schronisko.

Schronisko: noclegi + żywienie + regionalne informacje + poradnictwo turystyczne

(Dokończenie na str. 4)

PIECHURZY RADZILI

19 października 1963 r. odbył się w Chodzieży VI Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Pieszej. Na Zlot zjechało się około 180 przodowników ze wszystkich województw (poza Kielcami, gdzie w tym samym czasie odbywało się okręgowe zebranie plenarne).

Obrady otworzył **Przewodniczący KTP ZG PTTK — kol. A. Słomczyński**, powołując na przewodniczącego Zlotu kol. **J. Gallusa**, a na zastępcę kol. **M. Duralskiego** (obydwaj z OKTP Poznań).

W swych wystąpieniach dyskutanci poruszyli sprawy szkolenia przodowników, ogólnopolskich imprez turystyki pieszej oraz zawodów na orientację. Zlot podjął cały szereg uchwał, m. in. ustalono terminy ogólnopolskich imprez Komisji Turystyki Pieszej.

● **XII Ogólnopolski Rajd Pieszy odbędzie się w dniach 9—21 lipca 1964 r. — organizator: OKTP — Lublin.**

● **V Ogólnopolski Rajd Turystów Wysokokwalifikowanych — 10—16 sierpnia 1964 r. — organizator: OKTP — Wrocław.**

● **VII Ogólnopolski Zlot Przodowników Turystyki Pieszej — 11 października 1964 r. — organizator: OKTP Okręgu mazowieckiego.**

● **Plenum Komisji — III dekada kwietnia — organizator: OKTP — Łódź.**

Postanowiono w okresie 2 centralnych imprez KTP ZG PTTK tj. Ogólnopolskiego Rajdu Pieszego oraz Rajdu Wysokokwalifikowanego nie organizować żadnych imprez pieszych okręgowych, ani też oddziałowych.

Uchwały Zlotu kładą duży nacisk na działalność przodowniczą w Kołach Zakładowych PTTK, szkolenie przodowników oraz na treść krajoznawczych imprez pieszych.

20 października 1963 r. odbyły się w Chodzieży, obrady Plenum KTP ZG PTTK. W obradach wzięli udział członkowie Plenum KTP — ZG, przewodniczący Komisji Okręgowych oraz częściowo uczestnicy Zlotu Przodowników TP.

Obecni byli również Prezes Zarządu Okręgu Poznańskiego — kol. **Gomolec** oraz Prezes Oddziału w Chodzieży — kol. **Baczyński**.

Obradom Plenum przewodniczył kol. **Przewodniczący KTP ZG — A. Słomczyński**.

Plenum przyjęło plan pracy oraz projekt preliminarza na rok 1964. Przy czym szczególny nacisk położono na szkolenie zarówno organizowane przez KTP ZG PTTK dla kierowników znakowania oraz organizatorów zawodów na orientację, jak i okręgowe dla przodowników turystyki pieszej.

W góry, w góry...

NA ZIMOWE WCZASY TURYSTYCZNE W SEZONIE 1963/64

ZARZĄD Główny PTTK opracował już plan akcji zimowych wczasów turystycznych w sezonie 1963-64. Ogółem weźmie udział na obozach narciarskich w okresie świątecznym 471 osób, na obozach harciarskich w sezonie 1964 — 2883 osób oraz na wędrownych obozach, na szlaku konwencyjnym w Sudetach — 180 osób, a w Beskidach 36 osób. Ze skierowań półświadczeniowych skorzysta w Tatrach, Beskidach i Sudetach 1100 osób. Łącznie w akcji wczasów zimowych uczestniczyć będzie 4670 osób, których obsłuży 188 instruktorów.

(Wykaz wczasów zamieszczamy na str. 7 i 8)

Postanowiono znakować szlaki trudno dostępne, Parki Narodowe oraz szlaki wokół miast i tereny wyjątkowo atrakcyjne krajoznawczo. Plenum przyjęło i zatwierdziło uchwały Zlotu Przodowników oraz uchwaliło cały szereg uchwał uzupełniających wnioski Zlotu.

Na rok 1964 postanowiono wprowadzić hasło kultury i życzliwości turystycznej.

Postanowiono do prac w Komisji wprowadzić wszystkich członków Plenum.

Sprawami imprez na orientację zajmuje się specjalnie w tym celu powołana Podkomisja Imprez na Orientację przy OKTP-Wrocław.

Postanowiono powołać dalsze Rady Aktywizacji Turystyki Pieszej dla okręgów południowych i zachodnich.

Skład Plenum uzupełniono przez jednogłośnie wybranego kol. **St. Trzeciaka** z Warszawy.

W ramach plenarnego zebrania KTP podano do wiadomości wyniki współzawodnictwa pomiędzy poszczególnymi OKTP. Zwyciężyła OKTP — Poznań przed Wrocławiem, Katowicami i Olsztynem, które zajęły drugie miejsce ex equo. Wyróżniono natomiast OKTP-Lublin, Gdańsk i OKTP Oddziału Łódzkiego.

Odbyła się także miła uroczystość wręczenia upominków od Zarządu Głównego PTTK zasłużonym działaczom Komisji Turystyki Pieszej — kol. **kol. A. Słomczyńskiemu, W. Bem, B. Turoniowi, W. Najderowi, Hunkowi i Zajchowskiemu**. Wręczenia dokonał Skarbnik ZG PTTK — kol. **W. Kwaśniewski**.

Życianna naszej ORGANIZACJI

WAŁBRZYCH

Komisja Zagospodarowania Terenu Zarządu Oddziału PTTK — odnowiła w sezonie 1963 r. 236 km szlaków turystycznych, ustawiła 104 drogowskazy i 9 tablic informacyjnych. Wyznakowano ponadto nowe szlaki turystyczne: z Waligóry przez Mieroszów do Chelmska i Lubawki (szlak niebieski) punktowany za przejście 30 pkt. do GOT. Czas przejścia — 10 godz. Drugi nowy szlak turystyczny (kolor czarny) z Podgórza (od wiaduktu kolejowego) na Borową (848 m. n.p.m.). Czas przejścia 2 godz. Obecnie „znakarze” wałbrzyscy kończą malowanie szlaków zimowych, narciarskich z Wałbrzcha do „Andrzejówki” (zieleny na pomarańczowym tle) oraz z Andrzejówki na Wielką Sowę (czerwony na pomarańczowym tle).

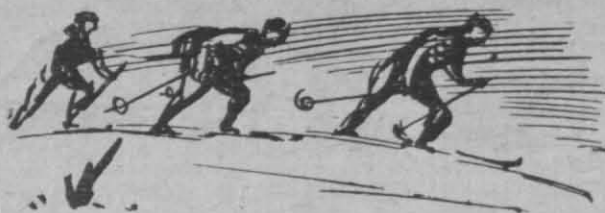
Nowa zimowa stacja turystyczna ma powstać w Rzecze k/Walimiu. Zarząd Oddziału finalizuje pertraktacje o uzyskanie budynku pokolijnego (dawny FWP „Lech”), który liczy ok. 50 miejsc noclegowych. Położony jest przy szosie, przy przystanku PKS oraz sklepie spożywczym. Znajdują się tu wspaniałe tereny narciarskie dla początkujących oraz „alpejskie” (spod Sokola) dla zaawansowanych.

Możliwość „pichcenia” własnych posiłków! Na miejscu zorganizowany będzie również skromny bufet. Narciarze — cieszcie się!

ZYRARDÓW

Półtora roku działa Oddział PTTK w Zyrardowie. Mimo krótkiego okresu czasu, może się poszczycić znacznymi osiągnięciami. Do tych należy zdobycie i wyremontowanie własnego lokalu, który jest w chwili obecnej najpiękniejszym lokalem oddziałowym na terenie Okręgu Mazowieckiego. W br. do połowy września Oddział zorganizował 51 wycieczek autokarowych wielodniowych oraz 41 jednodniowych, obozy wędrownie w Tatrach Polskich, Beskidzie Niskim i Śląskim oraz w Bieszczadach. W samych imprezach turystyki kwalifikowanej brało udział 550 osób, zaś Poradnia Krajoznawcza obsłużyła 570 turystów. Oddział posiada własny autobus SAN i prowadzi ORT.

Co nowego w KTN

(KRAKÓW — 20.X.). Jednodniowe plenum Komisji Turystyki Narciarskiej Zarządu Głównego PTTK poprzedzone było zebraniem przedstawicieli Okręgowych KTN. Na spotkaniu tym omówiono wstępnie najbardziej aktualne problemy turystyki narciarskiej, jak również propozycje budżetowe na 1964 r. oraz uzupełniono materiały sprawozdawcze potrzebne dla obrad plenarnych.

Dzięki temu członkowie plenum otrzymali możliwość najpełniejszego obrazu sytuacji aktualnie istniejącej w OKTN.

Co było głównym tematem plenarnej dyskusji? W pierwszej kolejności ogólna sytuacja w turystyce narciarskiej. Następnie sprawy szkolenia, sprzętu narciarskiego, oraz zagospodarowania szlaków. Ponadto omówiono sprawy odznak narciarskich i współpracy z innymi organizacjami społecznymi.

Co się zmieniło w turystyce narciarskiej od czasu Krajowej Rady Aktywu Narciarskiego PTTK, która odbyła się w czerwcu 1962 r. w Krakowie?

Bezspornie nastąpiło dalsze upowszechnienie turystyki narciarskiej. Skończono z elitarnym działaniem na rzecz małej grupy niemal kadrowej, znacznie ograniczającym krąg problemów turystyki narciarskiej. Przede wszystkim zaś zwrócono uwagę na imprezy masowe, dobrze zorganizowane, dające prawdziwy przegląd upowszechnienia turystyki. Sygnałem tego był ubiegłoroczny rajd narciarski w Karkonoszach, a do wódem, że akcja była słuszna — jest projekt organizacji podobnej imprezy w tym sezonie.

Widocznym pozytywem jest również nowy regulamin odznak. Wprowadzenie nowej odznaki tzw. PON (Popularna Odznaka Narciarska) niewątpliwie przyczyni się do popularyzacji narciarstwa turystycznego. Stwierdzono także większe zainteresowanie szkołkami narciarskimi. Sprawa „otwartych stoków” nabiera już cech powszechności i w planach na ten sezon będzie dużą pomocą w akcji szkolenia narciarskiego — powiązanego z wypoczynkiem świątecznym.

Niektóre wypowiedzi krytyczne wygłaszane przez przedstawicieli poszczególnych OKTN nie zawsze miały uzasadnienie w aktualnej sytuacji turystyki narciarskiej. Natomiast okręgi szczeciński, gdański i białostocki zgłosiły na plenum konkretne plany, które na pewno podniosą wagę zagadnień narciarstwa.

OKTN-y powinny jednak zwrócić uwagę większą na problem przewodników, którzy obok organizatorów turystyki zakładowej powinni stać się podstawowym aktywnym turystyki kwalifikowanej w zakładach pracy. Liczba przewodników — 216 jest jeszcze wciąż za małą dla potrzeb jakie zgłasza teren. To samo dotyczy liczby instruktorów — 199, czy pomocników instruktorów — 128. Nowe plany szkolenia przewidują dalsze zwiększenie tej kadry. Przede wszystkim przez objęcie szkoleniem aktywu kół zakładowych i klubów PTTK nauczycieli WF ze szkół ogólnokształcących oraz środowiska młodzieżowego, z takich organizacji jak ZMS, ZSP czy ZMW.

Do problemu nr 1 urosła sprawa sprzętu turystycznego i zagospodarowania szlaków narciarskich. Także krytyczne głosy wielu działaczy mają swoje uzasadnienie. Szlaki w Sudetach na pewno nie są najlepsze. A teren staje się coraz popularniejszy w turystyce narciarskiej — z chwilą wybudowania nowych wyciągów górskich.

Okręgowe KTN nie potrafiły jakoś uporządkować spraw zagospodarowania szlaków. W porę więc przysłała pomoc KTN ZG PTTK, która opracowała projekt umów przekazujących troskę o narciarstwo poszczególnym dyrekcjom Parków Narodowych.

Ale to nie zwalnia OKTN od obowiązków opieki nad szlakami, od zagospodarowywania nowych tras i stwarzania przez to możliwości do powiększenia frekwencji na trasach.

(Dokończenie na str. 7)

(Dokończenie ze str. 2)

Rozpatrując zagadnienie realizacji „Uchwały” trzeba z całą stanowczością podkreślić, że problem niewielkiej działalności programowej w Domach Turysty PTTK jest szczególnie palący. Mimo odrębnego punktu Nr. 3 „Uchwały” adresowanego wyłącznie do Dyrekcji Domów Turysty, te wielkie obiekty, zapewnione przez cały rok, usytuowane w dużych miastach, odwiedzane nie tylko przez turystów już posiadających jakieś wiadomości krajoznawcze, stanowiły dosłownie pustynię programowej działalności Towarzystwa. Weźmy dla przykładu choćby DT w Warszawie lub niedawno oddany do użytku DT w Krakowie. W obu wypadkach przestronne westibule tych domów aż się proszą o wielkie mapy krajoznawcze miasta, informacje o zabytkach, muzeach, pomnikach, parkach, zakładach przemysłowych dostępnych do zwiedzania itp. itp. Na tle programowej martwoty tych domów turysty jakże pozytywnie wyróżnia się DT w Szczecinie. Oby ta jedna na razie jaskółka zwiastowała radosną wiosną programową w pozostałych Domach Turysty, o co go-

Wizytówki naszego Towarzystwa

raćo apelujemy do Dyrektora — G. J. Rotherta.

Poważnym osiągnięciem wszystkich obiektów PTTK jest wprowadzenie sprzedaży fotowidówek i znaczków pocztowych. Ale ciągle jeszcze zbyt mało uwagi poświęca się sprawie sprzedaży przewodników, map i informatorów, pamiątek regionalnych, a zwłaszcza książeczek i druków odznak turystyki kwalifikowanej.

Natomiast prawie zupełnie nie realizowany jest punkt „Uchwały” mówiący o potrzebie organizowania działalności kulturalno-krajoznawczej w formie prelekcji, odczytów, pokazów, wystaw, spotkań z twórcami kultury ludowej danego regionu itp. A przecież nasze obiekty bardzo często odwiedzają różni działacze krajoznawczy, literaci, dziennikarze, i podróżnicy, GOPR-owcy itd., którzy mają sporo do powiedzenia i przypuszczalnie chętnie by to zrobili, gdyby im zapro-

ponowano i odpowiednio zorganizowano spotkanie. Wieczorki kulturalno-krajoznawcze mogą być dodatkowo atrakcyjne przez wyświetlenie odpowiednio dobranych filmów, gdyż jak dotąd aparatura filmowa znajdująca się w niektórych obiektach jest w porządku w stopniu minimalnym.

W podsumowaniu kierunków realizacji „Uchwały” z 22.VIII.1962 r. nie można chyba przemilczeć faktu, że Dyrekcja Inwestycji przejawia zbyt małe zainteresowanie, jeśli idzie o wcielenie uchwały w życie.

Tak więc, mimo pewnych niewątpliwych osiągnięć napotykamy w realizacji „Uchwały” więcej cieni niż blasków. Stan ten z całą pewnością musi ulec radykalnej poprawie i to w okresie najbliższych miesięcy. Do bardziej niż dotychczas intensywnej pracy zobowiązane są wszystkie jednostki organizacyjne PTTK, do których „Uchwała” jest adresowana. Ale nie tylko one. Poprawa zależy również od aktywnej postawy Komisji Krajoznawczych i doświadczonych działaczy społecznych Towarzystwa. O ich roli w realizacji „Uchwały” o programowo-statutowej działalności obiektów PTTK napiszemy w następnym numerze Biuletynu.

11.IX.

Na zebraniu tym omawiano m. in. plan wydawniczy PTTK. Zwrócono uwagę na konieczność opiniowania przez PTTK pod względem merytorycznym wydawnictw turystycznych wychodzących w kraju. Ponadto PTTK winno wydawać wydawnictwa typu metodycznego i instruktażowego. Niezależnie od tego Dział Propagandy i Wydawnictw ZG PTTK będzie opiniował potrzeby terenowych komórek PTTK w sprawach wydawniczych.

Kol. Jachimowicz poinformował o powstawaniu Oddziałów PTTK w resortach sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, co zostało powitane przez Prezydium z dużym zadowoleniem.

Prezydium postanowiło przekazać jacht „Komar” Oddziałowi Stołecznemu PTTK z przeznaczeniem dla Klubu „Bryza”.

Ponadto Prezydium ZG PTTK rozpatrywało sprawę chwilowego wstrzymania robót przy odbudowie schroniska „Pod Mufionem” prowadzonego przez Oddział PTTK w Polanicy. Postanowiono kontynuować prace tak, aby na sezon wiosenny schronisko mogło być oddane do użytku.

9.X.

Posiedzenie to poświęcone było głównie sprawom krajoznawczym, opieki nad zabytkami i ochrony przyrody.

Prezydium zaakceptowało sprawozdanie Pracowni Krajoznawczej z działalności w 1962 r. i trzech kwartałach 1963 r. Narady przyjęło także wnioski i dezyderaty Krajowej Rady Aktywu Krajoznawczego pod adresem ZG PTTK.

Po zapoznaniu się z realizacją programu działalności krajoznawczej, Prezydium postanowiło:

- 1) przyjąć do wiadomości realizację tego programu,
- 2) rozpatrzyć możliwość załatwienia najpilniejszych potrzeb Komisji,

JAK TO LATEM BYŁO

JAK co roku, na wczasach turystycznych PTTK — FWP w sezonie letnim uczestniczyła pożądana ilość członków naszego Towarzystwa. W bieżącym roku Dział Wczasów Zarządu Głównego PTTK zaplanował, że:

- w turnusach zorganizowanych weźmie udział 9 403 osób
- ze skierowań talonowych skorzysta 4 792 uczestników
- dla uczestników imprez Komisji Turystyki Kwalifikowanej przewidziano 4 050 skierowań wczasowych
- dla aktywu społecznego PTTK przygotowano 2 350 skierowań.

Wyjątkowo pomyślne warunki atmosferyczne panujące w sezonie letnim oraz coraz większa popularność, jaką cieszą się wczasy turystyczne, wpłynęły na bardzo pomyślne wykonanie nakreślonego planu, co mogło zobrazować następujące dane:

— Ogółem wykorzystano 16 829 skierowań wczasowych w tym 13 749 stanowiły wczasy ulgowe dla członków Związków Zawodowych, — Na turnusy zorganizowane przypada 8 459 skierowań (w tym 6 395 ulgowych). Przeważającą większość wykorzystanych skierowań przypada na miesiące lipiec i sierpień,

— Chociaż akeja wczasów talonowych i bezświadczeniowych trwa do końca października*) dotychczas ze skierowań talonowych korzystało 3 035 osób) w tym 2 973 skierowania ulgowe). Rozprawdzonych zostało także 5 335 skierowań bezświadczeniowych (w tym

4 381 ulgowych). Wiele spośród tych ostatnich obejmowało imprezy zorganizowane.

Warto podkreślić, że Komisje Turystyki Kwalifikowanej planują na wyrost swoje potrzeby w zakre-

13 października br. odbyło się w Żyrardowie pod przewodnictwem kol. Tadeusza Rycerskiego plenarne zebranie Okręgu Mazowieckiego PTTK poświęcone wytycznym do działalności programowo-organizacyjnej na rok 1964. Wzięli w nim udział wiceprezisi Zarządu Głównego PTTK F. Gołębiowski i J. Przeździecki.

Zebranie żyrardowskie poprzedziło spotkanie w schronisku w Kampinosie działaczy okręgu mazowieckiego z przedstawicielami ZG PTTK, WKKFiT, Wyd. Propagandy KW PZPR. W czasie wieczornicy wiceprezes ZG PTTK J. Przeździecki udekorował złotymi odznakami PTK przyznanymi przez Zarząd Główny działaczy okręgu mazowieckiego: Juliana Faszczewskiego, Kazimierza Markowskiego, Witalisa Miłaszewicza, Tadeusza Rycerskiego i Janusza Zmudzińskiego.

Zebranie plenarne wykazało, że w pracy okręgu mazowieckiego nastąpiło bardzo wyraźne ożywienie, które doprowadziło m. in. do powstania w ciągu ostatnich kilku miesięcy dwóch nowych oddziałów w Grójcu i Mińsku Maz. W trakcie powstawania są następne oddziały: w Piasecznie, Otwocku, Zakładach mechanicznych „Ursus”, Pruszkowie. Powstają także nowe ORT-y. Do już działających w oddziale PTTK w Płocku i Żyrardowie doszedł ostatnio Grodzisk i Pułtusk.

PREZYDIUM

obraduje

3) na wnioski kol. Wróblewskiego, zalecić „zorganizowanie” pod względem krajoznawczym, wzorcowego schroniska Koła Zakładowego i Szkolnego PTTK, jako prototypów,

4) na jedno z najbliższych zebrania plenarnych ZG omówić zagadnienie profilu działalności PTTK, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów krajoznawczych.

Prezydium akceptowało informację o działalności Komisji Opieki nad Zabytkami w III kwartale 1963 r. i postanowiło:

1) nie wyzbywać się muzeów regionalnych, prowadzić je dalej, w miarę możliwości organizować nowe i starać się o środki na nie,

2) wobec trudności w zdobyciu papieru — nie tworzyć Biuletynu Komisji Opieki nad Zabytkami,

3) zlecić Komisji opracowanie konkretnych planów wydawniczych (i ew. skrypty szkoleniowe), celem zwiększenia oddziaływania wychowawczego.

Po informacji dotyczącej działalności Komisji Ochrony Przyrody, Prezydium zaproponowało, aby:

1) uatrakcyjniona została propaganda ochrony przyrody, szczególnie w stosunku do młodzieży studenckiej,

2) KOP, w porozumieniu z KOZ i KK opracowała realny plan rozszerzenia działalności wychowawczej ochrony w zakresie przyrody i kultury,

3) zabezpieczono w formie zarządzenia właściwy sposób ścigania środków na Fundusz Ochrony Przyrody i Zabytków.

się skierowań wczasowych na imprezy, co niekorzystnie wpływa na wykonanie planu wczasowego, a ponadto powoduje utratę skierowań, na które jest przecież ogromne zapotrzebowanie.

Okręg mazowiecki redivivus

Zarząd okręgu zwrócił ponadto baczną uwagę na konieczność propagandy na rzecz turystyki i krajoznawstwa wśród społeczeństwa. Temu celowi służyć będzie nowo powstała Komisja Propagandowo-Wydawnicza, która obok wydawania biuletynu okręgu zajmie się opiniowaniem wydawnictw turystycznych przygotowywanych przez WKKFiT, folderów itp. Zespół dziennikarzy pism warszawskich, których komisja przyciągnęła do pracy zapewni odpowiednią propagandę naszemu Towarzystwu w okręgu mazowieckim. Powołano również do życia Komisję Zagospodarowania Turystycznego, której celem będzie opracowanie kompleksowego zagospodarowania szlaków, głównie wodnych, Mazowsza. Chodzi tu o tanie, proste zagospodarowanie stanicami, stacjami turystycznymi, obozowiskami, namiotami. Na warsztacie komisji jest program zagospodarowania rzeki Pilicy i Bugu.

Plenarne zebranie zaakceptowało wytyczne do działalności programowo-organizacyjnej na rok 1964 zwracając szczególną uwagę w dyskusji na specyfikę woj. warszawskiego, w którym działalność oddziałów PTTK jest wielokrotnie, z uwagi na brak większych miast i większego przemysłu, działalnością wychowawczo-kulturalną, w dziedzinie turystyki i krajoznawstwa.

*) Ten numer „BI” oddano do druku 28 października br.

Rezerwat leśny PN. „Zakręt” o pow. 37,80 ha. Las mieszany o charakterze naturalnym na obszarze morenowym z zarastającymi jeziorkami i przybrzeżnymi torfowiskami z pierwotną roślinnością. Na jednym z jeziorzek znajdują się pływające wyspy porośnięte sosną.

WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR PRZYRODY

KOMISJA
OCHRONY PRZYRODY
PTTK

Tak wygląda tablica informacyjna. Linia przerywana oznacza szlak turystyczny biegnący przez rezerwat.

KRAJOZNAWCZY PŁON ROKU ZIEMI MAZOWIECKIEJ

UBIEGŁY rok, obchodzony jako Rok Ziemi Mazowieckiej, wzbudził zainteresowanie społeczeństwa województwa warszawskiego historią i zabytkami Mazowsza. Zainteresowanie to wykrystalizowały: Komisja Krajoznawcza Opieki nad Zabytkami i Ochrony Przyrody Okręgu Mazowieckiego PTTK. Zwróciły się mianowicie z

NOWE ODDZIAŁY PTTK

W ostatnim okresie powstało w naszym Towarzystwie 15 nowych Oddziałów PTTK w tym 4 Oddziały zakładowe: w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu, Stoczni Szczecińskiej, Zupie Solnej w Wieliczce oraz w zakładach Nowa Dęba.

Oto nowe Oddziały:
Kutno — prezes Adolf Zawadzki
Goleniów — prezes Eugeniusz Suleja
Oświęcim — prezes Zdzisław Witkowski
Choszczno — prezes Józef Turkot
Brzozów — prezes Wojciech Władek
Nowa Dęba — prezes Eugeniusz Gadowski
Złotów — prezes Rajmund Rutkowski
Miedzycielnia — Katowice — prezes Janusz Kalinowski
Stocznia Szczecińska — prezes Andrzej Błaszyński
Wieluń — prezes Andrzej Stepień
Grójec — prezes Kazimierz Markowski
Szczawica — prezes dr. Paweł Kukliński
Wągrowiec — prezes Tadeusz Hawlicki
oraz Ojców i Wieliczka.
Nowym oddziałem i ich władzom życzymy sukcesów w pracy turystyczno-krajoznawczej.

apelem do działaczy terenowych o nadsyłanie materiałów krajoznawczych, które — łącznie z materiałami zebranymi przez członków Komisji w poprzednich latach oraz z danymi, uzyskanymi od różnych instytucji, np. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków — złożą się na pełną inwentaryzację krajoznawczą woj. warszawskiego.

„Inwentaryzacja” liczy sto kilkadziesiąt stron druku i zawiera podstawowe dane o wszystkich, znajdujących się w woj. warszawskim zabytkach architektury, rezerwach i pomnikach przyrody, ośrodkach sztuki ludowej, cmentarzach wojennych, miejscach straceń, różnych ciekawostkach itp. Opracowania dokonali trzej działacze Komisji — T. Chłodziński, K. Rutkowski i J. Żmudziński.

„Inwentaryzacja” — rozesłana do Oddziałów i Kół PTTK, do społecznych opiekunów zabytków oraz do organizacji i instytucji zainteresowanych zabytkami Mazowsza — wzbudziła b. duże zainteresowanie. Zmobilizowała ona niektóre Oddziały PTTK do werbunku dalszych opiekunów zabytków, do uzupełniającej penetracji terenu, do większego zainteresowania się własnym regionem. Ma to tym większe znaczenie, że woj. warszawskie należy do terenów mniej znanych — nawet jego własnym mieszkańcom.

„Inwentaryzacja” spotkała się także z pozytywną oceną Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK.

Umożliwić zwiedzanie, zabezpieczyć przed zniszczeniem

Z około 500 istniejących obecnie rezerwatów w Polsce niektóre zostały już udostępnione do zwiedzania. Zwiedzanie może się jednak odbywać wyłącznie po wyznaczonej drodze i pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów.

Komisja Ochrony Przyrody ZG podjęła akcję otwierania rezerwatów dostępnych dla turystów. Akcja ta ma na celu umożliwienie turystom bliższego poznania rezerwatów oraz zabezpieczenia ich przed zniszczeniem.

Akcja ta powinna być podjęta przez wszystkie Okręgi i Oddziały PTTK na ich terenie.

Tablice mają być wykonane zgodnie z załączonym schematem i poniższymi wskazówkami:

1. W porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem przyrody należy sporządzić wykaz tych rezerwatów, które ze względów dydaktycznych i turystycznych są interesujące i leżą w pobliżu szlaków turystycznych.
2. Szkic i tekst również mają być opracowane w porozumieniu z Woj. Konserwatorem Przyrody zgodnie ze schematem.
3. Wymiar tablicy 100 × 70 cm.
4. Tablice należy wykonywać na płycie pilśniowej, podbitej ramką drewnianą, malować olejno według załączonego schematu, a następnie pokryć lakierem ochronnym.
5. Koszty wykonania tablicy pokrywa zlecająca jednostka PTTK, koszt umieszczenia tablic przy rezerwach (umocowanie, daszek itp.) ponosi wojewódzki Konserwator Przyrody.

Z KOŁA NR 18 PRZY MINISTERSTWIE FINANSÓW DONOSZĄ:

Należy ono do najstarszych kół zakładowych PTTK w stolicy. Powstało w 1954 r., a więc wchodzi już w dziesiąty rok swego istnienia. Liczy obecnie ponad 300 członków. Posiada doświadczonego aktyw turystyczny, zwłaszcza w dziedzinie turystyki pieszej, górskiej, narciarskiej i wodnej. Rozbudowuje od lat wyposażalnię sprzętu turystycznego. Urządza rokrocznie wystawy fotograficzne, wydaje biuletyny i fotogazetkę.

Warto zapoznać innych Kolegów z doświadczeniami Koła PTTK przy Ministerstwie Finansów.

Oto co piszą Koledzy z Koła nr 18: „W Kole PTTK zrzeszającym turystów pracujących w różnych wydziałach, departamentach itp. ważną jest kwestia łączności pomiędzy Zarządkiem Koła, a członkami.

Jak zorganizowaliśmy taką łączność z naszymi członkami i z całą załogą Ministerstwa, pracującą przecież w setkach pokoi?

Otóż w każdym Departamencie mamy swoich łączników, których zadaniem jest zbieranie zapisów na wycieczki, pobieranie składek członkowskich, propagowanie turystyki itp. To pomaga w pracy i daje dobre wyniki.”

OBOZY NARCIARSKIE W SEZONIE ZIMOWYM 1964

SKIEROWANIA POŁSWIADCZENIOWE

Uczestnicy korzystają z usług kwaterunkowych i żywieniowych w obiektach PTTK płacąc za nie talonami wymiennymi.

TATRY — skierowań 400
Punkt wyjściowy DT PTTK Zakopane

BESKIDY — skierowań 350
Punkty wyjściowe: DW PTTK Krynica, Rabka, Zwardoń, Korbielów, Wisła, Malinka, Szczyrk, Bielsko-Biała, schr. w Szczawnicy

SUDETY — skierowań 350
Punkty wyjściowe: DW PTTK: Szklarska Poręba, Jelenia Góra, Karpacz, Wałbrzych, schr. Andrzejówka na Śnieżniku.

Tatry

SCHR. PTTK NA ORNAKU — 5 turn. 10-dniowych po 38 osób + 2 instr. Turnusy dla początkujących i zaawansowanych.

Terminy:

I.	1.II.	—	10.II
II.	12.II.	—	21.II.
III.	23.II.	—	3.III.
IV.	5.III.	—	14.III.
V.	16.III.	—	25.III.

Razem: 190 wczasowiczów + 10 instruktorów

SCHR. PTTK NA POLANIE CHOCHOŁOWSKIEJ — 5 turnusów 14-dniowych po 40 osób + po 2 instruktorów.

Turnusy dla początkujących i zaawansowanych.

Terminy:

I.	8.I.	—	21.I
II.	23.I.	—	5.II.
III.	7.II.	—	20.II.
IV.	22.II.	—	6.III.
V.	8.III.	—	21.III.

Razem: 200 wczasowiczów + 10 instruktorów

DW PTTK „TURING” W BUKOWINIE TATRZ. — 5 turnusów 14-dniowych po 100 osób + po 5 instruktorów.

Turnusy dla początkujących i zaawansowanych.

Terminy:

I.	18.I.	—	31.I.
II.	2.II.	—	15.II.
III.	17.II.	—	1.III.
IV.	3.III.	—	16.III.
V.	18.III.	—	31.III.

Razem 500 wczasowiczów + 25 instruktorów

Beskidy

SCHR. PTTK NA PRZEHYBIE — 3 turnusy 14-dniowe po 40 osób + po 2 instruktorów.

Turnusy dla wprawnych.

Terminy:

I.	9.II.	—	22.II.
II.	24.II.	—	8.III.
III.	10.III.	—	23.III.

Razem: 120 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK W ZWARDONIU — 5 turnusów 14-dniowych po 40 osób + 2 instruktorów.

Turnusy dla początkujących.

Terminy:

I.	12.I.	—	25.I.
II.	27.I.	—	9.II.
III.	11.II.	—	24.II.
IV.	26.II.	—	10.III.
V.	12.III.	—	25.III.

Razem: 200 wczasowiczów + 10 instruktorów

SCHR. PTTK NA PRZEGIBKU — 3 turnusy 14-dniowe po 26 osób + 2 instruktorów.

Turnusy dla wprawnych

Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem: 78 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK NA BABIEJ GÓRZE — 2 turnusy 14-dniowe po 40 osób + po 2 instruktorów

Turnusy dla zaawansowanych i wprawnych.

Terminy:

I.	17.II.	—	1.III.
II.	3.III.	—	16.III.

Razem: 80 wczasowiczów + 4 instruktorów.

(Dokończenie na str. 8)

ZIELONE ŚWIATŁO DLA CISZY

Komisja Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK występuje z projektem akcji wprowadzenia stref ciszy. Przede wszystkim mają one powstać na terenach wszystkich parków narodowych i rezerwatów, a następnie w niektórych miejscowościach o dużych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, licznie odwiedzanych przez turystów.

Akcję swoją Komisja chce przeprowadzić w porozumieniu z Zarządem Ligi Ochrony Przyrody Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego przy udziale Okręgów i Oddziałów PTTK.

Wprowadzenie zakazu używania aparatów radiowych tranzystorowych, głośników, klaksonów, chóralnych śpiewów, krzyków itd. ma podwójny cel: troskę o zdrowie człowieka i troskę o zwierzyne.

Komisja zdaje sobie sprawę, że powodzenie tej akcji zapewnione może być przy współudziale władz administracji państwowej, MO i służby leśnej.

Co nowego w KTN

(Dokończenie ze str. 4)

Zbyt mało działania było również na rzecz produkcji sprzętu narciarskiego. I w tym roku mówiono o braku popularnych i dobrych nart, smarów, fok czy wiązań. Generalne załatwienie tej sprawy powinno zainteresować prezydium KTN i ZG PTTK. Drobne interwencje w Zjednoczeniu Przemysłu Sprzętu Sportowego nie przyniosły rezultatu. Trzeba więc poczynić odpowiednie kroki w resorcie turystyki, któremu to Zjednoczenie podlega.

W niektórych sprawozdaniach OKTN uwidaczniał się brak pomocy ze strony Zarządów Okręgów. Pomocy tej nie było nawet w okresach wzmożonego ruchu narciarskiego w sezonie zimowym. Trzeba chyba tutaj przypomnieć zalecenie Zarządu Głównego PTTK wyraźnie mówiące o tym, że Zarządy Okręgowe mają obowiązek organizować specjalne posiedzenia prezydium poświęcone sprawom turystyki narciarskiej i pracy OKTN na swoim terenie.

Wtedy może nie byłoby tej sytuacji jaka panowała w ubiegłym roku, że wiele OKTN po prostu nie potrafiło wykorzystać całej sumy budżetowej przeznaczonej na turystykę narciarską.

Bowiem istota rzeczy leży w tym, aby OKTN więcej przejawiały inicjatywy w kierunku inspiracji szeregu akcji, współpracowały z innymi organizacjami, a nie zamieniały się w biura zbierające tylko sprawozdania.

W jakim kierunku pójdzie działanie w tym sezonie? Szkolenie podstawowe będzie nadal realizowane poprzez ponad 200 instruktorów KTN i ich pomocników. KTN zajmą się także akcją szkolenia świątecznego, wysyłając w soboty i niedziele fachowych instruktorów na popularne podmiejskie tereny narciarskie.

Plan imprez zimowych nie uległ zmniejszeniu. Jest wiele rajdów ogólnopolskich i lokalnych (Kalendarz tych imprez zamieścimy w jednym z najbliższych numerów B.I.) to samo dotyczy akcji wczasów narciarskich FWP-PTTK. W tym roku rozdzieli się około 5000 skierowań na te wczasy.

Na uwagę zasługuje większa troska o propagandę turystyki narciarskiej wśród młodzieży szkolnej i studenckiej. I to jest chyba słuszne.

OBOZY NARCIARSKIE W 1964

SCHR. PTTK W SZCZAWNICY — 3 turnusy 10-dniowe po 20 osób + 1 instruktor.
Turnusy dla początkujących
Terminy:

I.	3.II.	—	12.II.
II.	14.II.	—	23.II.
III.	25.II.	—	5.III.

Razem: 60 wczasowiczów + 3 instruktorów.

DW PTTK W KORBIELOWIE I W PILSKU — 3 turnusy 14-dniowe po 25 osób + 2 instruktorów.
Turnusy dla wprawnych.

Terminy:

	Korbielów	Pilsko
I.	2.II. — 5.II.	6.II. — 15.II.
II.	17.II. — 20.II.	21.II. — 1.III.
III.	3.III. — 6.III.	7.III. — 16.III.

Razem: 75 wczasowiczów + 6 instruktorów

ST. TUR. W ZAWOII — 3 turnusy 14-dniowe po 20 osób + po 1 instr.
Turnusy dla początkujących.
Terminy:

I.	7.II.	—	20.II.
II.	22.II.	—	6.III.
III.	8.III.	—	21.III.

Razem: 60 uczestników + 3 instruktorów.

SCHR. PTTK NA LESKOWCU — 3 turnusy 14-dniowe po 20 osób + po 1 instr.
Turnusy dla zaawansowanych i wprawnych
Terminy:

I.	7.II.	—	20.II.
II.	22.II.	—	6.III.
III.	8.III.	—	21.III.

Razem: 60 uczestników + 3 instruktorów

SCHR. PTTK NA KLIMCZOKU — 4 turnusy 10-dniowe po 35 osób + po 2 instruktorów.
Turnusy dla zaawansowanych i wprawnych.
Terminy:

I.	2.II.	—	11.II.
II.	14.II.	—	23.II.
III.	25.II.	—	5.III.
IV.	7.III.	—	16.III.

Razem: 140 wczasowiczów + 8 instruktorów

SCHR. NA BARANIEJ GÓRZE — 3 turnusy 14-dniowe po 35 osób + po 2 instruktorów.
Turnusy dla zaawansowanych
Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem: 105 wczasowiczów + 6 instruktorów

Sudety

SCHR. PTTK NA ŚNIEŻNIKU — 3 turnusy 14-dniowe po 40 osób + po 2 instruktorów. Turnusy dla wprawnych.
Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem: 120 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK NA SPALONEJ — 3 turnusy 14-dniowe po 40 osób + po 2 instruktorów.
Turnusy dla zaawansowanych.
Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem: 120 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK W ZIELEŃCU — 3 turnusy 14-dniowe po 30 osób + po 2 instruktorów.
Turnusy dla zaawansowanych
Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem 90 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK ANDRZEJÓWKA — 3 turnusy 14-dniowe po 40 osób + po 2 instruktorów.
Turnusy dla zaawansowanych.

Terminy:

I.	2.II.	—	15.II.
II.	17.II.	—	1.III.
III.	3.III.	—	16.III.

Razem: 120 wczasowiczów + 6 instruktorów

SCHR. PTTK NA HALI SZRENICKIEJ — 5 turnusów 14-dniowych po 65 osób + po 3 instruktorów.

Terminy:

I.	26.I.	—	8.II.
II.	10.II.	—	23.II.
III.	25.II.	—	9.III.
IV.	11.III.	—	24.III.
V.	26.III.	—	8.IV.

Razem: 325 wczasowiczów + 15 instruktorów.

SCHR. PTTK STRZECHA AKADEMICKA — 6 turnusów 10-dniowych po 40 osób + po 2 instruktorów

Turnusy dla zaawansowanych

Terminy:

I.	1.II.	—	10.II.
II.	12.II.	—	21.II.
III.	23.II.	—	3.III.
IV.	5.III.	—	14.III.
V.	16.III.	—	25.III.
VI.	27.III.	—	5.IV.

WĘDROWNE

Szlak konwencyjny w Sudetach — 6 turnusów 14-dniowych po 30 osób + po 2 instruktorów. Turnusy dla wprawnych.

Schr. PTTK Samotnia	Schr. Odrodzenie	Spindl. Młyn	Odrodzenie
------------------------	---------------------	-----------------	------------

Terminy:

I.	9—14.II.	15.II.	16—21.II.	22.II.
II.	16—21.II.	22.II.	23—28.II.	29.II.
III.	23—28.II.	29.II.	1—6.III.	7.III.
IV.	1—6.III.	7.III.	8—13.III.	14.III.
V.	8—14.III.	15.III.	16—21.III.	22.III.
VI.	15—20.III.	21.III.	22—27.III.	28.III.

Razem: 180 wczasowiczów + 12 instruktorów

SZLAK WĘDROWNY W BESKIDACH — 3 turnusy 10-dniowe po 12 osób.

Turnusy dla wprawnych i doświadczonych turystów, ubiegających się o wyższe stopnie GON.

Terminy:

I.	16.II.	—	25.II.
II.	23.II.	—	3.III.
III.	1.III.	—	10.III.

Razem: 36 wczasowiczów.

Przebieg szlaku:

Zbiórka w DW PTTK w Rabce wieczorem w przeddzień rozpoczęcia turnusu

- 1 dzień z Rabki przez Stare Wierchy na Turbacz
- 2 dzień z Turbacza na Gorce i powrót na Turbacz
- 3 dzień z Turbacza zjazd do Nowego Targu, przejazd PKS do Zubrzyicy Górnej
- 4 dzień podejście na Babią Górę i zjazd do schr. PTTK w Markowych Szczawinach
- 5 dzień podejście na Mędralową i zjazd do Korbielowa
- 6 dzień podejście na Halę Miziową
- 7 dzień przejście z Halą Miziową na Lipowską
- 8 dzień zjazd do Ujsoła i podejście przez Mładą Horę na Przegibek
- 9 dzień zjazd do Rycerki i podejście na Wielką Raczę
- 10 dzień zjazd do Zwardonia — zakończenie.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictwa
Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel: 62488
Wydaje: Agencja Wydawnicza „Ruch”
Nakład: 5000 egz.
Zakł. Graf. „Ruch” W-wa, zam. 1311-63 L-75